

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-177М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для практичних робіт та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Національна безпека» для
здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Публічне управління та адміністрування» спеціальності
D 4 «Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 5
від 28 січня 2026 р.

Рівне – 2026

Методичні вказівки для практичних робіт та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Національна безпека» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності Д 4 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання [Електронне видання] / Цецик Я. П. Рівне : НУВГП, 2026. 17 с.

Укладач: Цецик Я. П., к.і.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х, д. наук з держ. управління, професор, завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування.

Керівник групи забезпечення спеціальності к.е.н., доцент

Антонова С. Є

Зміст

1	Вступ	3
2	Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни	4
3	Тематика практичних робіт та самостійної роботи	7
4	Тема № 1.....	8
5	Тема №2.....	9
6	Тема № 3.....	9
7	Тема № 4.....	10
8	Тема № 5.....	10
9	Тема№6.....	11
10	Тема №7.....	11
11	Тема №8.....	12
12	Тема№9.....	13
13	Тема№10.....	13
13	Тема№11.....	14
15	Оцінювання знань студентів.....	14
16	Список рекомендованої літератури.....	15

Попередня версія МВ 07-06-121М

© Я. П. Цецик, 2026

© НУВГП, 2026

1. Загальні завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Національна безпека» призначена для вивчення здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) за спеціальністю Д 4 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання спеціальності є нормативною. Дисципліна орієнтована на оволодіння студентами ключових понять формування доктрини національної безпеки.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти мають оволодіти принципами становлення і розвитку доктрини національної безпеки в Україні, процесом прийняття управлінських рішень у сфері національної безпеки. Окрема увага приділена висвітлена особливостям протидії загрозам національній безпеці..

Відповідно до освітньо-професійної програми з навчальної дисципліни

Мета дисципліни – «Національна безпека» набуття здобувачами вищої освіти теоретичних навичок та практичних вмінь і розуміння ключових принципів процесу прийняття управлінських рішень у сфері національної безпеки, класифікацію та ієрархію загроз національним інтересам.

Предмет дисципліни «Національна безпека» - вивчає інституційні основи механізми, методи та інструменти публічної політики у сфері національної безпеки.

При вивченні даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні отримати компетенції:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця

у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- здатність бути критичним і самокритичним.
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- здатність працювати в команді.
- здатність планувати та управляти часом.
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- здатність спілкуватися іноземною мовою.
- навички міжособистісної взаємодії.
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
- здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
- здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
- здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
- здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.
- здатність впроваджувати інноваційні технології.
- здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
- здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.
- здатність виявляти, аналізувати та знаходити шляхи вирішення проблем екологічного, соціально-економічного розвитку територій враховуючи антикризові механізми громадянського суспільства.

- здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти, використовувати та впроваджувати нові підходи до публічного управління та адміністрування з врахуванням євроінтеграційних завдань з метою підвищення ефективності розвитку територій, їх безпеки з врахуванням регіональної специфіки.

Результати навчання:

- використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
- знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.
- знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
- знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.
- вміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурно-освітніх/спортивних проєктах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.
- вміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.
- вміти коригувати діяльність у випадку зміни вихідних умов.
- використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.
- знати особливості реалізації функцій, методів, механізмів та інструментів публічного антикризового управління в екологічній, соціально-економічній сферах.
- вміти застосовувати демократичні технології прийняття управлінських рішень, враховуючи інтереси й потреби громадян, суспільства та держави в кризових умовах для створення сприятливого середовища у суспільстві.

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із ключових аспектів оволодіння ним навчальним матеріалом у вільний від

обов'язкових занять час. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни «Національна безпека» визначено навчальною програмою, завданнями та рекомендаціями викладача, даними методичними рекомендаціями.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, поширення та вдосконалення набутих під час аудиторних занять знань, умінь та навичок.

Питання, що виникають у здобувачів вирішуються на консультаціях, які проводяться викладачем згідно з розкладом затвердженого кафедрою менеджменту та публічного врядування.

Самостійна робота з дисципліни «Національна безпека» опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;

- вивчення окремих тем і завдань передбачених для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;
- вирішення практичних завдань з пов'язаних із аналізом ризиків та загроз сучасній демократії, особливостями демократії в Україні на сучасному етапі.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у визначені терміни та передбачають форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, вибіркові є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність у навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної успішності здобувачів (завдань, що виконуються під час практичних занять, виконання індивідуальних завдань, консультаціях, результати самостійної роботи проводиться за наступними критеріями у (відсотках балів, що виділені на виконання завдання з заокругленням до цілого числа):

- а) 100 % - завдання виконано вірно та вчасно, без зауважень;

б) 80 % - завдання виконано вчасно й у повному обсязі, але присутні окремі незначні недоліки;

в) 60% - завдання виконано вчасно, але містить значні недоліки у методиці чи практичній частині;

г) 40 % - завдання виконано частково та містить суттєві помилки чи недоліки;

д) 0 % - завдання взагалі не виконано.

У процесі вивчення дисципліни «Національна безпека» передбачено наступні види роботи викладача зі студентами:

- проведення індивідуальних консультацій згідно графіка затвердженого кафедрою менеджменту та публічного врядування;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- проведення індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти з метою підвищення рівня їхньої підготовки та розвитку індивідуальних здібностей результатом чого може стати підготовка наукових доповідей, статей у фахових виданнях.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання індивідуальних і домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання.

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки доповіді, інформаційного повідомлення, презентації

№ з/п	Назва теми
1.	Демократичний цивільний контроль сектору безпеки і оборони.
2.	Протидія міжнародному тероризму як фактор забезпечення національної безпеки.

3.	Нормотворчість в системі забезпечення національної безпеки: її цілі та завдання.
4.	Публічне управління в сфері національної безпеки.
5.	Правовий статус міжнародних організацій в галузі безпеки за участі України; їх завдання, компетенція, форми та методи діяльності.
6.	Нормативно-правові акти, які регулюють діяльність суб'єктів публічного управління у сфері національної безпеки. Громадянська безпека поняття та види
7.	Поняття та види зовнішньоекономічної безпеки.
8.	Механізми забезпечення енергетичної безпеки України в умовах воєнного стану.
9.	Ускладнення екологічної ситуації в Україні у зв'язку з воєнною агресією рф
10.	Захист інформаційних ресурсів від кібератак.
11.	Заходи зміцнення воєнної безпеки України в умовах воєнного стану.

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Практичне заняття № 1.

Тема: Концептуальні засади державної політики у сфері національної безпеки

Мета: Визначити зі здобувачами ключові принципи національної безпеки

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення.

1. Предмет, об'єкт і завдання навчальної дисципліни «Національна безпека».
2. Конституційні засади формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки.
3. Актуальні питання безпеки сучасного світу.
4. Міжнародна безпека та актуальні питання її подальшого розвитку.

5. Україна в сучасній геополітичній обстановці. 6. Теоретичні основи національної безпеки держави.

7. Основні засади національної безпеки і оборони України

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 19.

Практичне заняття № 2.

Тема: Державна політика та правові аспекти забезпечення національної безпеки.

Мета: З'ясувати ключові напрями державної політики у сфері національної безпеки

Питання для обговорення

1. Становлення і розвиток системи забезпечення національної безпеки.
2. Об'єкти та суб'єкти забезпечення національної безпеки.
3. Принципи системи забезпечення національної безпеки та їх характеристика.
4. Формування та реалізація державної політики з питань національної безпеки.
5. Становлення і розвиток системи державного управління у сфері національної безпеки, стратегія і тактика забезпечення національної безпеки.
6. Роль держави і права у забезпеченні національної безпеки.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10,11, 16, 18.

Практичне заняття № 3

Тема: Нормативно-правове забезпечення національної безпеки

Мета: Проаналізувати зі здобувачами ключові питання нормативно-правового забезпечення національної безпеки

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення

1. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки.
2. Система нормативно-правового забезпечення національної безпеки.

3. Два рівні нормативної бази, якою керується система забезпечення національної безпеки.

4. Загальна характеристика Закону України «Про національну безпеку України».

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 14, 16, 17.

Практичне заняття № 4.

Тема: Сучасний стан та загрози національній безпеці

Мета: Визначити сучасний стан та загрози національній безпеці

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Питання для обговорення.

1. Національна безпека України в сучасних умовах: ризики та фактори впливу.

2. Оцінка стану забезпеченості національної безпеки України.

3. Вплив соціально-економічних, інформаційних та політичних чинників на забезпечення національної безпеки.

4. Сучасна ситуація в сфері забезпечення національної безпеки, пріоритетні завдання.

5. Виклики та загрози національній безпеці. 6. Стратегія національної безпеки України

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Практичне заняття № 5.

Тема. Національна та міжнародна безпека: сутність, типологія, пріоритети.

Мета: З'ясувати зі здобувачами сутність, типологію та пріоритети міжнародної та національної безпеки.

Питання для обговорення.

1. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. 2. Вплив міжнародної обстановки на Україну.

3. Досвід правового регулювання у сфері національної безпеки країн-членів Європейського Союзу та інших іноземних держав.
4. Правові основи становлення і розвитку систем колективної та міжнародної безпеки.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

Практичне заняття № 6.

Тема: Публічне адміністрування у сфері національної безпеки

Мета: Проаналізувати зі здобувачами роль публічного адміністрування у сфері національної безпеки.

Питання для обговорення.

1. Національна безпека як об'єкт публічного адміністрування.
2. Поняття публічного управління у сфері національної безпеки.
3. Публічне управління у сфері національної безпеки: суб'єкти та характеристика їх основних функцій.
4. Принципи публічного управління у сфері національної безпеки.
5. Теоретичні та правові засади публічного адміністрування національно-безпековою сферою.
6. Поняття та зміст правової категорії «національно-безпекова сфера».
7. Стан наукових досліджень публічного адміністрування у сфері національної безпеки.
8. Публічне адміністрування у сфері національної безпеки як об'єкт законодавчого регулювання.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15.

Практичне заняття № 7

Тема: Економічна та фінансова та зовнішньоекономічна безпека в системі національної безпеки.

Мета: З'ясувати зі здобувачами фінансову та економічну безпеку у системі національної безпеки.

Питання для обговорення.

1. Ключові принципи економічної безпеки та їх роль у системі національної безпеки. Фінансова безпека та її види.
2. Сутність фінансової безпеки держави. Фінансова сфера: її безпечний вимір.
3. Індикатори та методика оцінки економічної безпеки. Загрози впливу на економічну безпеку.
4. Економічна та фінансова безпека України в умовах воєнного стану

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 3, 4, 5, 7, 8, 9 11,12, 13, 14, 15, 16

Практичне заняття № 8

Тема: Енергетична безпека в контексті національної безпеки.

Мета: Проаналізувати зі здобувачами роль енергетичної безпеки у контексті національної безпеки

Питання для обговорення

1. Поняття енергетичної безпеки та засади державної політики у сфері енергетичної безпеки.
2. Функції та повноваження органів влади у сфері енергетичної безпеки. **Норма часу (за навчальною програмою):** 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 11,12, 13, 14, 15, 16

Практичне заняття № 9

Тема: Екологічна безпека.

Мета: З'ясувати зі здобувачами поняття та сутність екологічної безпеки

Питання для обговорення.

1. Чинники, що впливають на рівень забезпечення екологічної безпеки. Екологічні закони.

2. Головні принципи екологічної безпеки. Загрози екологічній безпеці. загрози екологічній безпеці на національному та світовому рівнях.

3. Оцінка сучасного стану екологічної безпеки екосистем України.

4. Біобезпека в Україні. Ризики з генетично модифікованими продуктами.

5. Основні напрями державної політики щодо нейтралізації загроз екологічній безпеці України. Національні інтереси України в екологічній сфері.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 11,12, 13, 14, 15, 16,17, 18, 19.

Тема 10. Інформаційна безпека.

Мета. З'ясувати зі здобувачами поняття та сутність інформаційної безпеки.

Питання для обговорення.

1. Поняття інформаційної безпеки держави та складових національних інтересів України в інформаційній сфері.

2. Основні положення інформаційної безпеки. Загрози безпеці інформації

3. Основи інформаційного протиборства.

4. Психологічна війна та інформаційно-психологічна безпека держави.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 11,12, 13, 14, 15, 16.

Тема 11. Воєнна безпека держави

Мета. З'ясувати зі здобувачами поняття та сутність воєнної безпеки держави.

Питання для обговорення.

1. Зміст воєнної безпеки у системі національної безпеки України: ознаки.

2. Різниця між поняттями “воєнна безпека” та “військова безпека”.

3. Виклики та загрози воєнній безпеці України.
4. Гібридні загрози воєнній безпеці України.
5. Нормативно-правове забезпечення воєнної безпеки.
6. Військове законодавство та інші джерела військового права.
7. Військова правоохоронна система і військове правосуддя: інституційно-правове забезпечення воєнної безпеки.
8. Стратегії воєнної безпеки.
9. Проблеми досягнення миру в Україні.

Норма часу (за навчальною програмою): 2 год.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 11, 12, 13, 14, 15, 16.

4 ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання успішності здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, що розділяється на дві складові:

1. 60 балів – поточна складова оцінювання.
 2. 40 балів – модульна або підсумкова складова оцінювання.
- Усі форми включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Модульну або підсумкову складову оцінювання організовано шляхом складання двох модульних контролів знань студентів. Перескладати модульні контролі не дозволяється.

Контрольні заходи включають модульний контроль знань студентів. Поточний контроль є складовою частиною навчального процесу та здійснюється під час лекційних та практичних занять.

Форми поточного контролю

- перевірка підготовлених здобувачами презентацій за темами навчальної дисципліни узгодженої викладачем;
- перевірка виконання домашніх та індивідуальних завдань;
- модульний контроль;
- інші види контролю.

5. Рекомендована література

5.1. Базова

1. Бондаренко В. О., Литвиненко О. В. Інформаційна безпека сучасної держави: концептуальні роздуми. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 5. С. 95–101. [Електронний ресурс]. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2021/17.pdf.
2. Гаврильців М. Т. Інформаційна безпека держави в системі національної безпеки України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 200–203. [Електронний ресурс]. URL: http://lsej.org.ua/2_2020/54.pdf.
3. Ситник Г. П., Орел М. Г. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом. 2021. 372. с.
4. Ситник Г. П., Орел М. Г. Основи стратегічного планування національної безпеки : навч. посіб. К. : ВПЦ «Київський університет». 2022. 208 с.
5. Ситник Г. П. Політико-правове забезпечення публічного управління у сфері національної безпеки : курс лекцій. К. : ТОВ «САК Лтд.». 2023. 142 с.
6. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, Клименко В. С. та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.

Допоміжна література

7. Басс В. О., Корж-Ікаєва Т. Г. Правовий режим воєнного стану та його адміністративноправове забезпечення в умовах повномасштабного збройного конфлікту в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. С. 489–492.
8. Грабар Н. С. Інформаційна безпека в умовах становлення глобального інформаційного суспільства. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 7. [Електронний ресурс]. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/7_2019/23.pdf.
9. Данільян О. Г. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації : монографія / О. Г. Данільян, О. П. Дзьобань, М. І. Панов. Харків : Фоліо, 2020. 285 с.

10. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення : монографія / Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
11. Державний механізм забезпечення національної безпеки: інституціонально-правова та технологічна парадигми : монографія / Сухонос В., Сухонос В. Суми : ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2019. 288 с.
12. Доронін І. М. Національна безпека України в інформаційну епоху: правові аспекти : монографія. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2019. 434 с.
13. Екологічна безпека та економіка : монографія / М. І. Сокур, В. М. Шмандій, Є. К. Бабець, В. С. Білецький, І. Є. Мельнікова, О. В. Харламова, Л. С. Шелудченко. Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2020. 240 с.
14. Махмурова-Дишлюк О. П. Адміністративно-правовий режим воєнного стану як комплексний інструмент публічного адміністрування забезпечення прав, свобод і законних інтересів фізичних осіб в умовах російсько-української війни. *Київський часопис права*. 2024. № 1. С. 185–190.
15. Прохоренко М. М., Тимошенко А. В. Особливості адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2023. URL:
https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=q4yM93MAAAAJ&citation_for_view=q4yM93MAAAAJ:5nxA0vEk-isC
16. Волошин Р. В., Прохоренко М. М. Підстави та порядок введення правового режиму воєнного стану. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. №3. 2024. URL:
https://appjournal.in.ua/wp-content/uploads/2024/05/APP_03_2024.pdf#page=308
17. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки: (системні, політичні та економічні аспекти): словник-довідник / С. П. Завгородня, М. Г. Орел, Г. П. Ситник – уклад. ; за заг .ред. Д. В. Неліпи, Є. О. Романенка, Г. П. Ситника. Київ : Видавець Кравченко Я. О., 2020. 380 с.

18. Публічне управління та національна безпека : монографія / А. М. Михненко, Н. М. Грущинська, Ю. В. Нестеряк, Я. Ф. Жовнірчик, І. І. Дейнега, В. П. Приходько, М. Л. Ніжніков, Е. М. Макаренко, О. В. Поліщук, І. В. Чібісова ; за ред. д-ра іст. наук, проф. А. М. Михненка і дра екон. наук, доц. Н. М. Грущинської. Київ : НАУ, 2019. 340 с. 16.
19. Пучков О. О. Правопорядок у сфері національної безпеки сучасної України : монографія. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 208 с.
20. Цецик Я. П. Регулювання міжнаціональних взаємовідносин у громадянському суспільстві як чинник національної безпеки. *Національні інтереси України*. 2025. № 2. С. 1087–1095.
21. Public Administration and Management: modern scientific discussions : Collective monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2020. 293 p.
22. Management of national security in the context of globalization challenges: macro, micro, regional and sectoral level : collective monograph In edition I. Markina, Doctor of Economic Sciences, Professor. Nemoros s.r.o. Prague, 2020.

5.3. Інформаційні ресурси

1. Комунікація влади та громадськості: інституційний аспект». Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/293/>
2. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44). URL: <http://www.cbc.rv.ua/>
6. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).